

Posudek vedoucí diplomové práce

Diplomant: Kryštof Mandík

Téma diplomové práce: Smluvní autonomie při konstrukci druhů akcií a její limity

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil pro svou diplomovou práci problematiku z oblasti akciového práva. Aktuálnost volby tohoto tématu podtrhuje skutečnost, že se o něm vede v praxi i odborné literatuře zajímavá diskuse. K tomu přispívá, že úpravy druhů akcií se dotýká i tzv. velká novela zákona o obchodních korporacích (zák. č. 33/2020 Sb.), která má nabýt účinnosti dne 1.1.2021.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti a z hlediska rozsahu dostupných zdrojů

Náročnost tématu z hlediska úrovně teoretických znalostí vyžadovaných pro zpracování tématu hodnotím jako střední až vyšší.

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Stanovení cíle práce a jeho splnění

Diplomant si vytkl za cíl vysvětlit problematiku druhů akcií a limitaci smluvní autonomie zakladatelů, resp. akcionářů při jejich vytváření,

zejména poukázat na možnosti vytváření nepojmenovaných druhů akcií a jejich limity. S určitou výhradou lze konstatovat, že tento cíl v zásadě naplnil.

B. Samostatnost při zpracování tématu.

Diplomant konzultoval zaměření i obsah práce s vedoucí diplomové práce. Při tvorbě diplomové práce postupoval samostatně.

C. Logická stavba práce, systematika práce

Struktura diplomové práce pokrývá zvolené téma. Text je členěn do tří kapitol, z nichž první pojednává obecně o povaze akcie, druhá kapitola, kterou lze považovat za těžiště diplomové práce, se věnuje druhům akcií a limitům jejich tvorby, třetí je zaměřena na změny, které v této oblasti přináší zák. č. 33/2020 Sb. V závěru shrnul diplomant hlavní myšlenky, k nimž dospěl při zpracování svého tématu.

K metodologii se nevyjádřil. Hovoří pouze o různých výkladových metodách, aniž by je blíže specifikoval. Z textu je ale zřejmé, že využil metodu postupu od obecného ke zvláštnímu, dále metodu deskripce a dílčím způsobem i analytickou i syntetickou.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací , reprezentativnost a aktuálnost zdrojů

Diplomant pracoval s relevantní tuzemskou odbornou literaturou. Práci s anglickou, německou, rakouskou a italskou korporáčně právní úpravou nezaznamenávám. Judikaturu využil spíše v omezenějším rozsahu. Je ovšem třeba uznat, že soudní rozhodnutí věnovaná speciálně druhům jsou sporadická. Na použitý pramen autor korektně odkázal v souladu s citačními pravidly.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Téma je zpracováno v částečně deskriptivně, diplomant ale prezentuje i vlastní závěry.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky) Formální podoba textu:

Diplomová práce neobsahuje grafy ani tabulky. Pro zpracování textu není využití grafů či tabulek třeba. Úprava textu je standardní.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Stylistická úroveň diplomové práce svědčí o menších zkušenostech autora s psaním odborného textu. Velkou výhradu mám k jazykové stránce textu, již měla být věnována větší pozornost. V diplomové práci zaznamenávám velký počet gramatických chyb a dalších nepřesností, které se vyskytují téměř na každé stránce. Je zřejmé, že diplomant podcenit či nestihl závěrečnou gramatickou kontrolu textu.

4. Případné další vyjádření k práci.

Jak konzultace během přípravy diplomové práce, tak její obsah svědčí o zájmu Kryštova o zvolené téma a o zaujetí pro řešení vytčených otázek. Ukazuje i dobrý přehled o názorech českých komercialistů na řadu diskutovaných problémů. Diplomant tyto názory prezentuje, někdy ne zcela přesně, je ale schopen vyjadřovat i vlastní názory.

V práci se vyskytuje značné množství věcných i formulačních nepřesností (viz níže), a to zejména v první kapitole a prvních částech druhé kapitoly. Postupně se v rámci druhé kapitoly začíná kvalita textu zlepšovat. Za zdařilejší považuji pasáže věnované konstrukčním limitům akcií a autor se lepší i v následujících kapitolách věnovaných zvláštním druhům akcií. Obecnější poznámku lze mít

k terminologickému členění druhů akcií použitému diplomantem. V úzkém slova smyslu pojmenovává zákon pouze akcie kmenové a prioritní. V ostatních případech (akcie s rozdílnou vahou hlasů, s rozdílným, pevným atd. podílem na zisku jsou spíše vyjádřením konstrukčních alternativ druhů akcií, než pojmenováním druhu akcie).

Z dílčích připomínek lze uvést například následující: na s. 5 (dole) autor dospívá k závěru o nezbytnosti spojení akcie s alespoň jedním „základním“ právem argumentační zkratkou s tím, že od názoru prezentovaného Paulym přešel rovnou k názorům Lasákových bez argumentační návaznosti. Z textu na s. 6 shora, kde Kryštof prezentuje názor Paulyho (a řádně odkazuje na zdroj) bylo na místě rozlišit mezi obecným oprávněním spojeným s akcií jako cenným papírem a pohledávkou, která vznikne jeho realizací (např. obecné právo na podíl na zisku spojené s akcií a pohledávka na jeho výplatu). I když se pojednává o samostatně převoditelných právech na s. 8, z textu na s. 6 (ani nepřímou) neplyne rozlišení tohoto rozdílu. Na s. 6 souhlasím, že s akcií není spojena vkladová povinnost, důvodem je však skutečnost, že akcii jako cenný papír lze akcionáři vydat jen, je-li zcela splacena. Do vydání akcie je součástí podílu, který je reprezentován nesplacenou akcií. Pochybnosti mám ale o závěru o vyloučení povinnosti loajality ze spojení s akcií (skutečnost postsmluvní loajality to nevyklučuje). Na s. 8 diplomant zmiňuje možnost obejít omezení anonymity akcionáře prostřednictvím institutu imobilizace či dematerializace akcií uvedením nastrčené osoby. S omezeným efektem snahy odanonymizovat akcionáře souhlasím, způsob „obcházení“ by ale měl autor právně vysvětlit. Na s. 8 a 9 se hovoří o výkladových obtížích ohledně rozlišování formy zaknihovaných akcií a text naznačuje, že se autor přiklání spíše k závěru, že i u nich lze rozlišovat formu. I s tímto názorem lze souhlasit, autor ale mohl být argumentačně přesnější a bylo na místě uvést, jak v tomto ohledu vyznívá novela zákona o obchodních korporacích. Na s. 9 se zřejmě autor „přepsal“, a to v části věty „....pak by převoditelnost akcie *na jméno* vydané jako zaknihovaná....“. Mělo být zřejmě „na majitele“, nikoli „na jméno“.

K vyjádření na s. 10 (první věta) lze poznamenat, že nelze ztotožňovat členění cenných papírů a akcií podle druhů (jde vždy o jiné kritérium). Na téže straně autor rozlišuje mezi právem k akcii jako věcí a právem z akcie. S tím souhlasím, ačkoli je tento názor vyjádřen formulačně poněkud nešikovně. V rámci své argumentace o vyloučení omezení převoditelnosti či zastavení akcií z okruhu druhotvorných skutečností mohl diplomant využít i argument § 335 z. o. k., z něhož též vyplývá rozlišení mezi změnou druhu akcie a změnou spočívající v omezení převoditelnosti. Opačnému závěru by ovšem mohla svědčit úprava investičních akcií v zákoně o investičních společnostech a fondech. V textu se vyskytují i další dílčí nepřesnosti (např. u hlasovacího práva spojeného s kmenovou akcií je na místě k řečenému dodat, že stejný počet hlasů je s každou kmenovou akcií spojen, pouze má-li každá stejnou jmenovitou hodnotu či je-li kusová). Diskusí je příklad na s. 14 pod čarou (pozn. č. 47). Hlasování o znásobení hlasů, které mají být spojeny s akciemi je změnou stanov (druhu akcií) a jeho přijetí by muselo splnit podmínky § 416 a 417 odst. 2 z. o. k. Na s. 17 je zřejmá chyba v čísle ustanovení (§ 342?), zřejmě má být 348 z. o. k. Pokud jde o oznamovací povinnost dle § 122 ZPKT, mám pochybnost, zda ji lze považovat za povinnost vtělenou do akcie (s. 24). K vyjádření diplomanta na s. 26 ve třetím odstavci lze možná podotknout, že ne každé ustanovení o působnosti orgánů akciové společnosti jsou bez dalšího kogentní. Využití judikátu NS na s. 27 je zajímavé. Na s. 28 a 29 není zřejmá vazba mezi citovanými ustanoveními, neboť řízení dle 277 z. o. k. se zahajuje na návrh. Na s. 35 se diplomant odvolává na již neaktuální evropskou směrnici. Pokud jde o text na s. 35 a 36, otázka možnosti snížení základního kapitálu vzetím akcií z oběhu s využitím zpětvykupitelných akcií by zasloužila větší pozornost. K vyjádření na s. 46 lze položit otázku, z čeho diplomant dovozuje, že akcie, o níž soud rozhodne, že s ní určité právo není spojeno, bude mít nanejvýše jmenovitou hodnotu? Úvahy o tzv. vysílacích akciích považuji za zajímavé.

5. Otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci rozpravy při obhajobě by se diplomant měl zaměřit i na otázku jaké právní důsledky má pro divizní akcie strukturální změna, na jejímž základě je zrušena organizační složka či pobočka obchodního závodu, na jejíž výkon je vázán výpočet podílu na zisku (při mlčení stanov).

6. Doporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě. Cením si zaujetí diplomanta, které bylo zřejmé při její přípravě, dále skutečnosti, že nastudoval k tématu odbornou literaturu, dokázal zaujmout k řadě otázek vlastní stanovisko a zorientovat se v mnohdy širokém spektru publikovaných názorů. Za problematickou ale považuji formální úroveň práce. Je škoda, že diplomant nevěnoval dostatek času a pozornosti formulační, ale zejména gramatické stránce textu, který je – vzhledem k tomu, že jde o diplomovou práci - na hranici akceptovatelnosti. Po věcné stránce považuji text za zajímavý, ale s řadou obsahových nepřesností. Z výše uvedených důvodů navrhuji hodnocení „dobře“.

V Praze dne 17. dubna 2020

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.

vedoucí diplomové práce

